

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний технічний університет
Наукова бібліотека

**Заповідні та сакральні місця
нашої Батьківщини**
Рекомендаційний покажчик літератури

Запоріжжя

2016

Заповідні та сакральні місця нашої Батьківщини : рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач Н. І. Лось – Запоріжжя : НБ ЗНТУ, 2016 – 22 с.

Бібліографічний покажчик складено за матеріалами книг, статей з журналів та газет українською, російською та англійською мовами за 2005-2016 роки (165 назв).

Укладач	Н. І. Лось
Комп'ютерний набір	Н. І. Лось

Природно-заповідна справа в нашій країні на нинішньому етапі свого розвитку задекларована на найвищому рівні як сучасний пріоритет довгострокової державної політики. Це, безумовно, є свідченням цивілізованого шляху розвитку України, яка своєю політикою передбачає докорінне удосконалення й оптимальне функціонування природно-заповідної справи відповідно до нових соціально-економічних умов, її інтеграцію у Всеєвропейську стратегію збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, синтез в єдину систему як нових поглядів, так і апробованих вже протягом історичного розвитку в Україні принципів, підходів та показників створення та функціонування природно-заповідного фонду.

Природно-заповідна справа має надзвичайно важливе значення для забезпечення належної охорони довкілля і збереження біорізноманіття. До складу природно-заповідного фонду України входить більше ніж 760 територій та об'єктів загальною площею 3,2 млн га (5,4% загальної площі країни) та 402,5 тис. га у межах акваторії Чорного моря. Частка природно-заповідних територій в Україні є недостатньою і залишається значно меншою, ніж у більшості країн Європи, де площі природно-заповідних територій становлять в середньому 15%.

Наміри України інтегруватися в європейський природоохоронний простір зобов'язують її, насамперед, закріпити за державним механізмом управління природно-заповідною справою вирішальну роль права, збалансованого бюджету, надання пріоритетного значення соціальному й екологічному факторам у прийнятті управлінських рішень, приведення у відповідність до об'єктивних умов розвитку більшості традиційних понять, принципів та підходів у формуванні та існуванні природно-заповідного фонду.

Сучасна природно-заповідна справа має стати комплексною системою узгоджених між собою й об'єднаних єдиною метою, методологією та ідеологією традиційних і новітніх поглядів, положень і понять, принципів та механізмів їх реалізації, спрямованих на збереження, відтворення та збалансоване розумне використання природно-заповідного фонду. Водночас дуже важливим є також створення засад для системи прийняття управлінських рішень на різних щаблях влади через складний і довготривалий процес реформування, переорієнтування, вдосконалення та визначення стратегічних напрямів довгострокового розвитку природно-заповідної справи, в тому числі діяльності заповідників і національних природних парків України та інших територій і об'єктів природно-заповідного фонду з метою своєчасної, поступової і без втрат інтеграції в ринкову систему країни..

Метою бібліографічного покажчика «Заповідні та сакральні місця нашої Батьківщини» є ознайомлення викладачів та студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів з конкретними об'єктами природно-заповідного фонду України в контексті загальнодержавної проблеми збереження живої природи. Особлива увага приділяється законодавчій базі охорони територій.

До покажчика входять книги, статті періодики, які є в бібліотеці університету за період з 2005 по 2016 рік українською, російською та англійською мовами.

Матеріал розміщено за розділами, всередині кожного розділу – за алфавітом авторів та заголовків.

1.Правові аспекти заповідної справи в Україні

1. Природное законодательство Украины : сборник нормативных документов // Право и практика. - 2005. - № 18. - С. 3-158.
2. Про території та об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення : Указ Президента України від 27.07.2016 року № 312/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 60. – С. 8-14.
3. Абсолютна заповідність: чи це врятує українські заповідники : [матеріали засідання круглого столу, яке відбулося в Києві 25.07.2014 р. про сучасний стан функціонування об'єктів природно-заповідного фонду України] // Екологічний вісник. – 2014. – № 5. – С. 20-21.
4. Андрейцев В. Тектолого-правові аспекти забезпечення сучасної екологічної політики держави / В. Андрейцев // Право України. - 2011. - № 2. - С. 66-84.
5. Балюк Г. Проблеми законодавчої регламентації та реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку / Г. Балюк // Право України. – 2011. – № 2. – С. 85-94.
6. Бейкун А. Управлінсько-правові аспекти формування та розвитку державної природоресурсової політики / А. Бейкун // Право України. – 2006. – № 10. – С. 115-119.
7. Брецько Ф. Екологічне право України у схемах і таблицях : [навколишнє природне середовище: основні завдання, сутність. Екологічні права та обов'язки громадян] / Ф. Брецько // Історія України. – 2006. – № 12. – С. 11-12.
8. Бурковський О. П. Концепція заповідності як противага споживацькому ставленню до "охорони" природи / О. П. Бурковський, Ю. І. Грицан // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 13-14.
9. Бурковський О. П. Полювання в заказниках та "чарівне слово" в законодавстві : [критика окремих статей Закону України "Про природно-заповідний фонд України" щодо полювання у заказниках] / О. П. Бурковський // Екологічний вісник. – 2016. – № 2. – С. 19-20.
10. Ващишин М. Проблеми екологізації законодавства України / М. Ващишин // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 12. – С. 115-118.
11. 5 Г12 Гавриленко О. П. Екогеографія України : навчальний посібник : рек. МОНУ / О. П. Гавриленко. – Київ, 2008.
Розділ 12. Сучасний стан і майбутні перспективи природно-заповідного фонду України. – С. 453-493.

12. Гаврильців М. Правове забезпечення охорони природного середовища у міських населених пунктах України / М. Гаврильців // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 9. – С. 24-27.
13. Гетьман В. Скарби природи України: реальне і бажане : [заповідна справа в Україні] / В. Гетьман // Персонал. – 2006. – № 12. – С. 72-77.
14. Гетьман В. І. Абсолютна заповідність і гармонійне співіснування людини з природою / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2014. – № 4. – С. 25-28.
15. Даниляк О. Шляхи удосконалення норм законодавства України щодо створення об'єктів природно-заповідного фонду / О. Даниляк // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2008. – № 2. – С. 186-193.
16. Дребот О. І. Система державного управління природно-заповідним фондом України та її регіонів / О. І. Дребот // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – С. 205-209.
17. За роки незалежності Україна здійснила помітний крок у бік правового екологічного поля. Справа - за виконанням прийнятих рішень (громадська думка) / За матеріалами Харківської обласної громадської організації "Зелений фронт" // Зовнішні справи. – 2012. – № 8. – С. 54-57.
18. Х9(4Укр) Камінський А. І. Екологічне право України : навч. посібник : рек. К18 МОНУ / А. І. Камінський. – Київ, 2010.
Тема 14. Правовий режим природно-заповідного фонду, рекреаційних, лікувально-оздоровчих зон та курортів. – С. 208-224.
19. Кічура А. В. Природозаповідання та формування природоохоронної мережі - складова регіональної політики збалансованого розвитку : [природно-заповідні території] / А. В. Кічура, В. П. Кічура // Екологічний вісник. - 2008. - № 6. - С. 9-10.
20. Котенко В. Природа та соціум: морально-правові аспекти : [критерії ефективності природоохоронного законодавства] / В. Котенко // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 8. – С. 113-117.
21. Коцюба С. П. Про збереження та охорону ландшафтів в екологічному законодавстві України / С. П. Коцюба // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. Економічні науки. – 2006. – № 3. – С. 185-195.
22. Краснова М. Актуальні питання регулювання еколого-правових договірних відносин в Україні / М. Краснова // Право України. – 2011. – № 2. – С. 132-139.

23. Лазаренко А. Співвідношення стану довкілля, здоров'я населення та природоохоронного законодавства як показник якісного забезпечення екологічної безпеки в Україні / А. Лазаренко // Право України. – 2008. – № 7. – С. 61-66.
24. Лісопокритій території - статус заповідної зони / О. П. Бурковський, В. В. Манюк, Ю. І. Грицан та ін. // Екологічний вісник. – 2013. – № 4. – С. 10-12.
25. Любарський І. Є. Збереження біорізноманіття - одна з основних "цілей тисячоліття" для України / І. Є. Любарський // Екологічний вісник. - 2010. - № 6. - С. 12-14.
26. Малишева Н. Екологічне право: вектори розвитку в ХХІ сторіччі / Н. Малишева // Право України. – 2011. – № 2. – С. 114-123.
27. Малишко М. Конституційні основи екологічного права та їх місце в екологічній правовій системі / М. Малишко // Право України. – 2011. – № 2. – С. 44-51.
28. Пропозиції громадськості до Рішення Комітетських слухань "Природо-заповідний фонд: проблеми та шляхи вирішення" // Екологічний вісник. – 2013. – № 6. – С. 5.
29. Рябець К. Адміністративно-правове регулювання охорони навколишнього природного середовища і раціональне використання природних ресурсів: актуальні проблеми / К. Рябець // Право України. – 2006. – № 3. – С. 97-100.
30. Січко А. Обґрунтування грошової оцінки земель природно-заповідного фонду / А. Січко // Економіст. – 2013. – № 3. – С. 44-45.
31. Скорик Я. Природоохоронні відносини та забезпечення екологічної безпеки в Україні / Я. Скорик // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 11. – С. 116-118.
32. У528
У67 Управління земельними ресурсами : підручник : затв. МОНУ / В. В. Горлачук, В. Г. В'юн, І. М. Песчанська та ін. ; за ред. В. В. Горлачука. – Львів, 2011.
Розділ 7. Управління землями природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. – С. 205-225.
33. Шульга Є. Теоретичні аспекти застосування методів адміністративно-правового регулювання використання, охорони та відтворення природних ресурсів в Україні / Є. Шульга // Підприємництво, господарство і право. – 2015. – № 12 . – С. 25-29.
34. Bogoslavsk A. V. Special features of land development projects in conservation areas = Особливості розробки проектів землеустрою заповідних територій / А. V. Bogoslavsk // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 5. – Р. 306-312.

35. У Л89 Rymar M. V. Ecological and economic principles of recreational activity implementation in scopes of the nature reserve fund of Ukraine = Еколого-економічні засади реалізації рекреаційної діяльності у межах природно-заповідного фонду України / М. V. Rymar, V. I. Kurnytskyu // "Львівська політехніка" національний університет. Вісник... : збірник наук. праць. № 799. Проблеми економіки та управління. – Львів, 2014. – Р. 111-115.

2. Заповідні території України

36. Про створення національного природного парку "Нижньодніпровський" : Указ Президента України від 24.11.2015 р. № 657 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 95. – С. 65-67.
37. Альохіна О. В. Оцінка фрагментування території біосферного резервату "Шацький" засобами ГІС : [ГІС - геоінформаційна система] / О. В. Альохіна, І. М. Горбань, Д. В. Івченко // Екологічна безпека та природокористування. – Київ, 2015. – С. 116-123.
38. Андрієвська О. Л. Значення національного природного парку "Голосіївський" у збереженні видового різноманіття хребетних тварин міста Києва / О. Л. Андрієвська, О. М. Цвелих // Екологічний вісник. – 2011. – № 4. – С. 29-30.
39. Бабічин Ю. Ю. Роль екологічної освіти у збереженні біологічного різноманіття національного природного парку "Синевир" / Ю. Ю. Бабічин // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 10-11.
40. Байрак О. М. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Придніпровський" і "Криворудський" на Полтавщині: етапи розбудови та особливості дендрофлори (до 50-річчя від дня створення) / О. М. Байрак // Екологічний вісник. – 2010. – № 5. – С. 30-32.
41. Байрак О. М. Сирецький дендропарк : сторінками минулого та сучасності / О. М. Байрак // Екологічний вісник. – 2011. – № 2. – С. 29-32.
42. Білецька Г. А. Розвиток екологічного туризму як шлях оптимізації рекреаційного використання території національного природного парку "Подільські Товтри" : [Хмельницька область] / Г. А. Білецька // Екологічний вісник. – 2012. – № 5. – С. 33-34.
43. Бокотей А. Н. Мониторинговые наблюдения в биосферном резервате "Восточные Карпаты": [заповедный комплекс "Восточные Карпаты". Сохранение биоразнообразия горного региона] / А. Н. Бокотей, А. Е. Луговой // Екологічний вісник. - 2006. - № 5. - С. 10-11

44. Галушко О. С. Необхідність створення національного природного парку "Холодний Яр" / О. С. Галушко // Екологічний вісник. – 2015. – № 1. – С. 10.
45. Гетьман В. "Соколівські Бескиди": бойки, бекеття, звори, ліси... : [національний природний парк у Львівській області] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2007. – № 11. – С. 12-14.
46. Гетьман В. Гранітно-степове Побужжя: філософія природи та романтика історії : [національний ландшафтний парк на Миколаївщині] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2008. – № 1. – С. 12-15.
47. Гетьман В. Грегочуть Греготи в Карпатах: природний заповідник "Торгани" / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 12. – С. 18-20.
48. Гетьман В. Деснянсько-Старогутський національний природний парк / В. Гетьман // Науковий світ. – 2010. – № 9. – С. 26-27.
49. Гетьман В. Екотуристичними стежками Ужанського національного природного парку / В. Гетьман // Науковий світ. – 2011. – № 7. – С. 20-21.
50. Гетьман В. Заповідна, фальц-фейнова "Асканія-Нова" : [біосферний заповідник "Асканія-Нова"] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2009. – № 3. – С. 26-29.
51. Гетьман В. Заповідні куточки Тернопільщини (чи буде там національний парк) : [національний природний парк "Дністровський каньон"] / В. Гетьман // Персонал. – 2009. – № 4. – С. 96-104.
52. Гетьман В. Канівські гори - блакитні здалека : [Канівський природний заповідник] / В. Гетьман // Персонал. – 2010. – № 1. – С. 113-121.
53. Гетьман В. Подільські Товри: героїчні легенди і сьогочасні тривоги : [природно-заповідний фонд Вінницької області] / В. Гетьман // Науковий світ. – 2008. – № 4. – С. 20-23.
54. Гетьман В. Стежками диво-схилів казкових Карпат : [екотуризм в Ужанському національному природному парку] / В. Гетьман // Персонал. – 2012. – № 4. – С. 100-107.
55. Гетьман В. Степові заповідники у зоні військових дій / В. Гетьман // Персонал. – 2014. – № 4-5. – С. 194-204.
56. Гетьман В. І. Екологічна стежка у національному природному парку як інструмент освітньо-виховної роботи : [на прикладі Мезинського національного парку в Чернігівській області] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2013. – № 1. – С. 9-13.

57. Гетьман В. І. Заповідне "Розточчя" - природна перлина України / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2011. – № 1. – С. 29-31.
58. Гетьман В. І. Заповідний "Сланецький степ" : [природно-заповідний фонд] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2011. – № 6. – С. 30-32.
59. Гетьман В. І. Збережемо заповідну природу Слобожанщини : [заповідні землі Богодухівського і Краснокутського районів Харківської області] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2016. – № 1. – С. 15-18.
60. Гетьман В. І. Канівський заповідний край (Канівський природний заповідник і його проблеми) : [Черкаська обл.] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2012. – № 4. – С. 37-40.
61. Гетьман В. І. Національний природний парк "Верховинський": природні та історико-культурні цінності : [Івано-Франківська область] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2015. – № 5. – С. 16-19.
62. Гетьман В. І. Національний природний парк "Черемоський" : [Чернівецька область] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2015. – № 3. – С. 15-18.
63. Гетьман В. І. Нижньосульський національний природний парк як еталон унікальної української природи / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. – 2014. – № 5. – С. 15-19.
64. Гетьман, В. І. Заповідне "Розточчя" - природна перлина України / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. - 2011. - № 1. - С. 29-31.
65. Гетьман, В. І. Заповідний "Сланецький степ" : [природно-заповідний фонд] / В. І. Гетьман // Екологічний вісник. - 2011. - № 6. - С. 30-32.
66. Гранітно-степове Побужжя : [заповідники. Створення регіонального ландшафтного парку "Гранітно-степове Побужжя". Миколаївська область, долина Південного Бугу] // Енергетика та електрифікація. – 2006. – № 8. – С. 100-102.
67. Гудзевич А. В. Ландшафтна і біотична різноманітність проєктованого Подільського національного природного парку : [національні природні парки Вінницької області] / А. В. Гудзевич // Екологічний вісник. – 2006. – № 5. – С. 2-4.
68. Дегодюк Е. Перлина причорномор'я : [національний природний парк "Білобережжя Святослава", Миколаївська обл.] / Е. Дегодюк // Науковий світ. – 2010. – № 4. – С. 18-22.

69. Дербак М. Ю. Стратегія збереження і відтворення ландшафтного та біологічного різноманіття в національному природному парку "Синеvir" / М. Ю. Дербак, Ю. Ю. Тюх // Екологічний вісник. – 2012. – № 6. – С. 27-28.
70. До функціонування елементів національної екомережі на прикладі національного природного парку "Подільські товтри" / О. П. Кучинська, Л. Г. Любінська, М. М. Рябий, І. О. Одукалець // Екологічний вісник. – 2011. – № 3. – С. 8-9.
71. Драбинюк Г. В. Біологічне та ландшафтне різноманіття національного природного парку "Бузький Гард" / Г. В. Драбинюк, В. А. Артамонов, А. Н. Андрусенко // Екологічний вісник. – 2012. – № 2. – С. 28-29.
72. Дудка І. О. Міксоміцети як компонент біологічного різноманіття національного природного парку "Святі гори" : [національний природний парк "Святі гори" в Донецькій області] / І. О. Дудка, Т. І. Кривомаз // Екологічний вісник. – 2006. – № 5. – С. 4-6.
73. Жила С. Поліський заповідник древлянської землі : [Поліський природний заповідник] / С. Жила // Берегиня. – 2006. – № 2. – С. 23-30.
74. Іваненко О. М. Фітосанітарний стан лісових ценозів національного природного парку "Голосіївський" / О. М. Іваненко, І. О. Дудка // Екологічний вісник. – 2011. – № 3. – С. 28-29.
75. Кліковка Г. Дихаймо глибше - Асканія! : [природний заповідник Асканія-Нова в Херсонській області] / Г. Кліковка, Н. Штибіна // Запорізька правда. – 2013. – 23 травня (№ 58-59). – С. 11.
76. Ковальчук С. І. До питання формування національної природоохоронної мережі та збереження біорізноманіття : [національний природний парк "Подільські Товтри" (м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.)] / С. І. Ковальчук // Екологічний вісник. – 2013. – № 3. – С. 18-20.
77. Ковальчук С. І. Заказник загальнодержавного значення "Панівецька дача" смарагдовий дар природи древньому місту : [м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.] / С. І. Ковальчук // Екологічний вісник. – 2013. – № 6. – С. 15-18.
78. Ковальчук С. І. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення "Циківський" : [географічне положення, флора, фауна] / С. І. Ковальчук // Екологічний вісник. – 2015. – № 2. – С. 14-18.
79. Ковальчук С. І. Урочище "Чапля" - заповідна зона національного природного парку "Подільські Товтри" / С. І. Ковальчук // Екологічний вісник. – 2015. – № 4. – С. 15-18.

80. Колібабчук, М. А. Регіональний ландшафтний парк "Тилігульський": [Тилігульський лиман знаходиться між Миколаївською та Одеською областями] / М. А. Колібабчук, О. А. Новокрещенов, К. В. Алексеєнко // Екологічний вісник. - 2012. - № 4. - С. 36.
81. Комендар В. І. Збереження і відтворення природних екосистем як елемент збалансованого розвитку Карпатського регіону: (з досвіду діяльності Міжвідомчої науково-дослідної лабораторії охорони природних екосистем) / В. І. Комендар, А. В. Мигаль // Екологічний вісник. – 2007. – № 5. – С. 9-10.
82. Коніщук В. В. Еколого-економічні передумови розширення Черемського природного заповідника та створення національного природного парку "Західне Побужжя" / В. В. Коніщук // Екологічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 28-29.
83. Крижановська О. Т. Еколого-освітня та рекреаційна діяльність на території національного природного парку "Голосіївський" у контексті збалансованого (сталого) розвитку / О. Т. Крижановська, О. В. Волохова, Т. Д. Радченко // Екологічний вісник. – 2012. – № 1. – С. 11-12.
84. Лукаш О. В. Фіторізноманіття Надвартанського ландшафтного парку: погляд зі Східного Полісся : [Надвартанський ландшафтний парк Чернігівської області] / О. В. Лукаш // Екологічний вісник. – 2006. – № 6. – С. 8-9.
85. Мазуренко О. "Софіївка" - сад вічного кохання : [національний дендрологічний парк «Софіївка» — парк, науково-дослідний інститут Національної академії наук України. «Софіївка» є пам'яткою краєвидного типу світового садово-паркового мистецтва кінця XVIII ст.] / О. Мазуренко // Екологічний вісник. – 2016. – № 2. – С. 15-18.
86. Мазуренко О. Великі дива Малого Полісся : [національний природний парк "Мале Полісся", Хмельницька область] / О. Мазуренко // Екологічний вісник. – 2015. – № 6. – С. 14-17.
87. Мазуренко О. До витоків Ужа : [Ужанський національний природний парк відзначив 14-ліття] / О. Мазуренко // Екологічний вісник. – 2013. – № 5. – С. 15-18.
88. Мазуренко О. Перлина льодовикового періоду : [Дермансько-Острозький національний природний парк (південь Рівненщини)] / О. Мазуренко // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 15-18.
89. Мартинюк В. О. Ландшафтна структура ключової ділянки "Острівський гідрологічний заказник" (Волинське Полісся) : [природно-заповідний фонд] / В. О. Мартинюк // Екологічний вісник. – 2011. – № 6. – С. 28-29.

90. Мудрак О. В. Інноваційні підходи щодо створення раціональної системи природних парків як об'єктів регіональної екологічної мережі (на прикладі Поділля) : [природоохоронні об'єкти, ландшафтні парки] / О. В. Мудрак // Екологічний вісник. – 2007. – № 6. – С. 26-29.
91. Мудрак О. В. Репрезентативність природно-заповідної мережі Поділля згідно з фізико-географічним районуванням / О. В. Мудрак, Г. В. Мудрак // Екологічний вісник. – 2010. – № 4. – С. 18-20.
92. Наседкін І. Ю. Забезпечення функціонування заповідних територій у межах агросистем (на прикладі Херсонської області) : [заповідники Херсонської області] / І. Ю. Наседкін // Екологія довкілля та безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 5-9.
93. Основні підходи до розроблення мережі еколого-пізнавальних маршрутів на території національного природного парку "Голосіївський" / О. І. Прядко, О. Т. Крижановська, О. О. Година, Р. Я. Арап // Екологічний вісник. – 2011. – № 3. – С. 24-25.
94. У543 ПЗ0 Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський ; за ред. Ф. Д. Заставного. – Київ, 2006.
Розд. 4. 3. Історія заповідної справи в Україні та поняття про державний природно-заповідний фонд. - С. 170-178
Розд. 4. 4. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду України : [структура типів територій і об'єктів, включених у природно-заповідний фонд (ПЗФ) Україна]. - С. 178-184.
Розд. 4. 5. Особливості природно-заповідного фонду Карпатського регіону. – С. 184-197.
95. Петрушко С. О. Заповідний острівець степової рослинності : [один із заповідних куточків України - Товтрінська стінка, що на Заставнівщині Чернівецької області] / С. О. Петрушко, Л. А. Петрушко // Екологічний вісник. – 2015. – № 6. – С. 18-19.
96. Проблеми збереження різноманіття фауни безхребетних у НПП "Голосіївський" / З. Берест, А. Байдашніков, М. Кириченко та ін. // Екологічний вісник. – 2009. – № 6. – С. 19-20.
97. Проблеми створення першого на Дніпропетровщині національного природного парку "Самарський бір" / Б. О. Барановський, Ю. І. Грицан, І. А. Іванько, Н. О. Рощина // Екологічний вісник. – 2015. – № 1. – С. 15-18.
98. Раціональне використання природного потенціалу державного дендрологічного парку "Олександрія" НАН України в концепції розвитку екологічної мережі України : [екологічні стежки: історія створення, опис. Матеріали і методи створення] / С. І. Галкін, Л. В. Калашнікова, Н. М. Дойко та ін. // Наука та інновації. – 2014. – № 6. – С. 66-71.

99. Роль Карпатського національного природного парку в умовах соціально-економічного розвитку території / А. І. Яворський, О. І. Киселюк, О. В. Тимчук, М. В. Корчемлюк // Екологічний вісник. – 2011. – № 4. – С. 27-28.
100. Сиволкін В. М. Оптимізація діяльності національного природного парку "Нижньосульський" як складова збереження ландшафтного різноманіття : [розташовано на території Глобинського, Оржицького та Семенівського районів Полтавської області, Чернобайвського району Черкаської області] / В. М. Сиволкін, А. О. Сплодитель // Екологічний вісник. – 2015. – № 5. – С. 20-21.
101. Синельщиков Р. Г. Святыя горы на Донеччине в аспекте сохранения природно-исторического и культурного наследия Украины : [национальный природный парк "Святыя горы"] / Р. Г. Синельщиков, А. Г. Кленова // Екологічний вісник. – 2006. – № 2. – С. 22-24.
102. Смотрицький каньйон - поєднання природних та історико-культурних цінностей Подільського краю / О. П. Кучинська, Н. А. Чайка, М. М. Рябий, В. Є. Франкевич // Екологічний вісник. – 2006. – № 2. – С. 19-20.
103. 5
С78 Створення екологічних коридорів в Україні : посібник щодо законодавства, ландшафтно-екологічного моделювання та менеджменту для поєднання природоохоронних об'єктів на підставі досвіду в Карпатах. – Київ, 2010.
1.4.1. НПП "Сколівські Бескиди" : [національний природний парк "Сколівські Бескиди"]. – С. 16-17.
1.4.2. Вижницький НПП : [національний природний парк "Вижницький"]. – С. 17.
104. Стефурак Ю. До питання оптимізації території національного природного парку "Гуцульщина" : [природно - заповідний фонд України] / Ю. Стефурак // Екологічний вісник. – 2012. – № 3. – С. 28-30.
105. Терлецький В. К. Меморіально-рекреаційний комплекс "Пам'ять" на Волині як об'єкт програми сталого розвитку / В. К. Терлецький, А. Б. Філіпенко // Екологічний вісник. – 2015. – № 2. – С. 19-21.
106. Тристюк Т. В. Експериментальні дослідження рекреаційного навантаження на природоохоронні території Тернопілля : [природний заповідник "Медобори", природні парки "Дністровський каньйон" та "Кременецькі гори"] / Т. В. Тристюк // Екологічна безпека та природокористування. – Київ, 2015. – С. 31-36.
107. Чигиринщина - це магніт України. Сюди тягне все життя... : [історико-культурні об'єкти Чигиринського району (Черкаська область). Стаття українською та англійською мовами] // Діловий вісник. – 2015. – № 5. – С. 50-55.

108. Шахматенко Р. Чи зможе Еспоо врятувати Шацькі озера?! : [збереження і охорона заповідника Шацькі озера] / Р. Шахматенко // Зовнішні справи. – 2010. – № 2. – С. 52-53.
109. Шевель А. О. Природоохоронні традиції Глухівщини : [природокористування України має стати провідним чинником стабілізації й збереження унікальних природних та історико-культурних територій та об'єктів] / А. О. Шевель // Екологічний вісник. – 2011. – № 6. – С. 10-11.
110. Шульга О. О. Екологічна освіта та її пріоритети у національних природних парках (на прикладі Ічнянського НПП) / О. О. Шульга // Екологічний вісник. – 2006. – № 5. – С. 22-23.

3. Сакральний вимір острова Хортиця

111. Концепція Державної програми розвитку Національного заповідника "Хортиця" на 2006-2010 роки : затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2005 р. № 373-р // Офіційний вісник України. – 2005. – № 35. – С. 110-112.
112. Про невідкладні заходи щодо розвитку Національного заповідника "Хортиця" : Указ Президента України від 29 квітня № 732/2005 // Урядовий кур'єр:Орієнтир. – 2005. – 11 травня (№ 85). – С. 4-5.
113. Бондаренко Р. Найунікальніший острів Дніпра : [о. Хортиця - історичні факти. Природа острова. Державний захист. Розвиток національного заповідника "Хортиця". Заходи щодо розвитку] / Р. Бондаренко, Н. Ковпаненко // Урядовий кур'єр. – 2005. – 7 липня (№ 123). – С. 12.
114. Бутенко В. Запорожские археологи нашли на Хортице захоронение, которому свыше четырех тысяч лет/ В. Бутенко // Суббота плюс. - 2015. - 16-23 июля (№ 29). - С. 8.
115. Бутенко В. Запорожские курганы Хортицы - ровесники египетских пирамид / В. Бутенко // Суббота плюс. - 2016. - 2 июня (№ 21). - С. 37.
116. Власов О. Палац Потьомкіна, якого на Хортиці не було : [про перебування Потьомкіна на Запоріжжі] / О. Власов // Миг. - 2012. - 12 апреля (№ 15). - С. 50.
117. Власов О. Січ на Хортиці, або Як творяться легенди : [м. Запоріжжя] / О. Власов // Миг. - 2014. - 17 апреля (№ 16). - С. 23.
118. Т5(4Укр)
В84 Всеосяжна Хортиця : атлас / М. А. Остапенко, С. Г. Охріменко, С. І. Татарінцев та ін. ; упорядн. С. П. Моїсеєнко. – Запоріжжя : Дике Поле, [2015]. – 23 с.

119. Гетьман В. Захистимо Хортицю : [проблема збереження унікальних природних пам'яток на о. Хортиця. Аналіз законодавства, що існує. Коротка інформація про острів: історія, ландшафт, пам'ятні місця та ін.] / В. Гетьман // Урядовий кур'єр. – 2006. – 10 серпня (№ 148). – С. 12.
120. Гетьман В. На Хортиці закопана наша пуговина : [о. Хортиця - ландшафт. історичні, культурні пам'ятники, екологічні проблеми] / В. Гетьман // Науковий світ. - 2006. - № 8. - С. 22-25.
121. Григоренко М. Президент вірить, що Хортиця стане справжнім заповідником : [перебування Президента України в Запоріжжі; обговорення проблем, що стосуються о. Хортиця] / М. Григоренко // Запорозька Січ. – 2005. – 7 червня (№ 109). – С. 1,2.
122. Захарова Н. Остров Хортица - неограниченный алмаз Запорожья : [заповедник празднует полувековой юбилей] / Н. Захарова, Ю. Василенко, И. Соколов // Суббота плюс. – 2015. – 24 сентября-1 октября. – С. 12-13.
123. Зворигіна Н. Де живеш? У заповіднику! Чому статус національного не забезпечує заповіднику "Хортиця" належного розвитку? : [про проблеми розвитку заповідника] / Н. Зворигіна // Урядовий кур'єр. – 2011. – 28 жовтня (№ 200). – С. 9.
124. Кириленко В. Казачий городок стоит 15, 5 миллиона : [о сооружении и предстоящем открытии комплекса "Запорозька Січ" на о. Хортиця] / В. Кириленко // Индустриальное Запорожье. – 2006. – 5 августа (№ 117). – С. 4.
125. Левченко М. Чи буде уточнено дату народження нашого міста? : [археологічні дослідження на о. Хортиця, історія археологічних розкопок, культові споруди, укріплення різних історичних епох, поселення] / М. Левченко // Запорозька Січ. – 2008. – 25 березня (№ 58). – С. 4-5.
126. Манько М. Зі статусом національного, але на спонсорську допомогу пропагує українську ідею колектив історико-культурного заповідника "Хортиця" : [проблеми Національного заповідника "Хортиця"] / М. Манько // Голос України. - 2009. - 15 грудня (№ 238). - С. 24-25.
127. Московцева В. Козацький арсенал на Хортиці : [поруч із пушкарнею в історико-культурному комплексі "Запорозька Січ" Національного заповідника "Хортиця" відтворили козацьку артилерійську батарею] / В. Московцева // Запорізька правда. – 2013. – 24 жовтня (№ 122-123). – С. 1, 11.

128. Московцева В. Хортиця у серці кожного українця : [Національному заповіднику "Хортиця" виповнилося 50 років. Історія заповідника] // В. Московцева // Запорізька правда. – 2015. – 24 вересня (№ 109-110). – С. 1.
129. Московцева Г. Чому козаки не потрапили на курган? : [історія заповідника "Хортиця"] / Г. Московцева // Запорізька правда. – 2011. – 13 січня (№ 4-5). – С. 5.
130. Муха Е. Роши и аллеи дендропарка на Хортице / Е. Муха // Запорізька Січ. – 2015. – 28 травня (№ 91-93). – С. 12-13.
131. Національна святиня - під опікою держави : [деякі положення Державної програми розвитку Національного заповідника "Хортиця"] // Запорізька правда. – 2005. – 21 липня (№ 111). – С. 8.
132. Олейник С. Бывшие против нынешнего : [вокруг заповідника "Хортиця" розгорівся нешуточний скандал] / С. Олейник // Индустриальное Запорожье. – 2016. – 18 февраля (№ 7). – С. 21.
133. Остапенко М. Вирішення проблемних питань Хортиці затягується : [питання впорядкування о. Хортиця. Кількість туристів, які відвідують заповідник. Унікальність Хортиці. Проблема збереження пам'яток] / М. Остапенко // Запорізька Січ. – 2011. – 29 березня (№ 58). – С. 5.
134. Острів Хортиця - перлина України : [інформація про о. Хортиця: ландшафт, історична довідка, святині (фотографії)] // Запорізька правда. – 2007. – 23 серпня (№ 126). – С. 8.
135. Ребро П. Тарас Шевченко і Хортиця (спроба дослідження) / П. Ребро // Запорізька Січ. - 2011. - 5 березня (№ 43). - С. 5.
136. Т5(4Укр) Стародавня Хортиця. Доба Козацтва XVI-XVIII століття / автор проекту та упорядн. М. Остапенко. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], [2015]. – 23 с.
С77
137. Солонина Е. Земля тайн : [уникальная историческая ценность хортицкой земли: исторические памятники, которые находятся на острове Хортица] / Е. Солонина // Суббота плюс. - 2005. - 13 октября (№ 41). - С. 14.
138. Т5(4Укр) Стародавня Хортиця. Доба середньовіччя / автор проекту та упорядн. М. Остапенко. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], [2015]. – 31 с.
С77
139. Т5(4Укр) Стародавня Хортиця. Епоха каменю та бронзи / автор проекту та упорядн. М. Остапенко. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], [2015]. – 26 с.
С77
140. Т5(4Укр) Стародавня Хортиця. Скіфська Доба / автор тексту М. Остапенко. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], [2015]. – 23 с.
С77

141. Сушко К. Хортиця: право на власну землю : [інтерв'ю з К. Сушко, генеральним директором заповідника «Хортиця» про Національний заповідник «Хортиця» / записав В. Тарасюк] / К. Сушко // Молодь України. – 2006. – 23 лютого (№ 7). – С. 7.
142. Терно А. "Хортиця" - один із кращих туристичних об'єктів України : [туристична привабливість Національного заповідника "Хортиця"] / А. Терно // Запорозька Січ. – 2012. – 31 березня (№ 61). – С. 4.
143. Унікальные хортицкие плавни // Запорозька Січ. - 2013. - 3 жовтня (№ 192-194). - С. 13.
144. Хортиця - унікальна пам'ятка природи : [ландшафтна структура острова; різноманітність природних комплексів] // Запорозька Січ. – 2007. – 28 серпня (№ 161). – С. 6.
145. Т5(4Укр) Хортиця. Відкриваємо Хортицю: інформаційно-туристична акція
Х82 14 жовтня 2006 року. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], 2006. – 23 с.
146. Т5(4Укр) Хортиця: національний заповідник / автори тексту С. І. Татарінцев,
Х82 С. Г. Охріменко ; відповід. за випуск К. І. Сушко. – Запоріжжя : [Національний заповідник "Хортиця"], [2015]. – 17 с.
147. Шак В. Пристрастний взгляд на Хортицу из поднебесья : [фотографії острова с высоты птичьего полета] / В. Шак // Миг. – 2014. – 24 июля (№ 30). – С. 14, 35.
148. Шевченко Т. Хортиця - душі моєї пісня : [в 2015 році Національний заповідник "Хортиця" відзначає 50 років з того часу, коли острів Хортиця був оголошений Державним історико-культурним заповідником] / Т. Шевченко // Запорозька Січ. – 2015. – 1 вересня (№ 152). – С. 4.
149. Ще одне святилище епохи бронзи на Хортиці : [на острові Хортиці з'явилося оновлене святилище]// Запорозька Січ. - 2016. - 12 липня (№ 124). - С. 3.
150. Щербина С. Хортиця для всіх : [громадськість про туристичні об'єкти, облаштовані на острові протягом 2005-2007 років] / С. Щербина // Миг. – 2011. – 24 марта (№ 12). – С. 6.

4. Заповідник «Кам'яна могила»

151. Бебик В. Енеїда - метрополія Шумера : [Кам'яна Могила як найстаріший храм планети] / В. Бебик // Запорізька правда. – 2010. – 23 грудня. – С. 6.

152. Безрук А. Зачем Делай-лама посещал Каменную могогилу? : [национальный заповедник "Каменная могила"] / А. Безрук // Миг. – 2013. – 3 октября (№ 40). – С. 37.
153. Белеванцев М. Колодец Триты : [памятник эпохи палеолита в системе гротов Каменной Могилы] / М. Белеванцев // Запорозька Січ. – 2010. – 26 августа. – С. 11.
154. Все четыре чуда : [природные объекты Запорожья: Хортица, Каменная Могила, Пойма реки Берда, Коса Обиточная (с фотографиями)] // Запорозька Січ. – 2008. – 14 февраля (№ 31-33). – С. 12-13.
155. Дорошенко В. 7 чудес Запорожской области : [краткая информация о достопримечательностях Запорожья - "Каменная могила", Днепрогэс, Хортица, "Купальни графа Канкринна", "Усадьба Попова" и др.] / В. Дорошенко // Индустриальное Запорожье. – 2007. – 23 августа (№ 125). – С. 11.
156. Каменная могила : о национальном заповеднике в Приазовье : [материалы круглого стола] / И. Шульга // Запорозька Січ. – 2014. – 24 липня (№ 149-151). – С. 11.
157. Каменная Могила. Каменные могилы : [как памятник природы и как заповедник местного значения] // Запорозька Січ. – 2010. – 2 сентября. – С. 12-13.
158. Михайлов Б. Каменная Могила - чем не чудо? : [интервью с Б. Михайловым, директором комплекса об уникальности историко-археологического комплекса / записал И. Левченко] / Б. Михайлов // Индустриальное Запорожье. – 2007. – 10 ноября (№ 169). – С. 4-5.
159. Подпратов О. На сторожі заповідного степу : [українському степовому природному заповіднику НАН України, до складу якого входить заповідник "Кам'яні могили", виповнилося 55 років] / О. Подпратов // Миг. – 2016. – 21 июля (№ 29). – С. 30.
160. Супруненко В. Найдена колыбель человечества? : [памятник археологии в Приазовье - Каменная Могила. Шумерское письмо] / В. Супруненко // Техника молодежи. – 2006. – № 10. – С. 38-39.
161. Цимбалюк Є. Глобальна українська цивілізація : [український ритуально-храмовий комплекс Кам'яна могила] / Є. Цимбалюк // Голос України. – 2007. – 6 червня (№ 57). – С. 12-13.
162. Шак В. Каменные могилы: взгляд из космоса / В. Шак // Миг. – 2012. – 17 мая (№ 20). – С. 38.
163. Шак В. Украинский Стоунхендж находится под Мелитополем : [заповедник "Каменная Могила"] / В. Шак // Миг. – 2014. – 10 июля (№ 28). – С. 26.

164. Шилов Ю. Кам'яна могила - колыска найдавніших письмен на землі : [інтерв'ю з Ю. Шиловим про пам'ятник Кам'яна могила / записала В. Серета] / Ю. Шилов // Запорізька правда. – 2007. – 26 липня (№ 109-110). – С. 8.
165. Юрик П. Колыска цивілізації розташована під Мелітополем : [про визнання національним історико-археологічного заповідника "Кам'яна могила"] / П. Юрик // Запорізька правда. – 2008. – 13 вересня (№ 136). – С. 1, 4.

Авторський покажчик

Алексєєнко К. В.	80	Дудка І. О.	72, 74
Альохіна О. В.	37	Жила С.	73
Андрейцев В.	4	Заставний Ф. Д.	94
Андрієвська О. Л.	38	Захарова Н.	122
Андрусенко А. Н.	71	Зворигіна Н.	123
Арап Р. Я.	93	Іваненко О. М.	74
Артамонов В. А.	71	Іванько І. А.	97
Бабічин Ю. Ю.	39	Івченко Д. В.	37
Байдашніков А.	96	Калашнікова Л. В.	98
Байрак О. М.	40, 41	Камінський А.	18
Балюк Г.	5	Кириленко В.	124
Барановський Б. О.	97	Кириченко М.	96
Бєбик В.	151	Киселюк О. І.	99
Бєзрук А.	152	Кічура А. В.	19
Бєйкун А.	6	Кічура В. П.	19
Бєлєванцев М.	153	Кленова А. Г.	101
Бєрєст З.	96	Кліковка Г.	75
Білецький Г. А.	42	Ковальчук С. І.	76, 77, 78, 79
Бокотей А. Н.	43	Ковпаненко Н.	113
Бондаренко Р.	113	Колібабчук М. А.	80
Брецько Ф.	7	Коніщук В. В.	82
Бурковський О. П.	8, 9, 24	Корчемлюк М. В.	99
Бутенко В.	114, 115	Котенко В.	20
В'юн В. Г.	32	Коцюба С. П.	21
Василенко Ю.	122	Краснова М.	22
Ващишин М.	10	Кривомаз Т. І.	72
Волохова О. В.	83	Крижановська О. Т.	83, 93
Власов О.	116, 117	Кучинська О. П.	70, 102
Гавриленко О. П.	11	Лазаренко А.	23
Гаврильців М.	12	Лєвченко І.	158
Галкін С. І.	98	Лєвченко М.	125
Галушко О. С.	44	Луговой А. Е.	43
Гєтьман В.	13, 14, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 119, 120	Лукаш О. В.	84
Гєтьман В. І.	56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65	Любарський І. Є.	25
Година О. О.	93	Любінська Л. Г.	70
Горбань І. М.	37	Мазуренко О.	85, 86, 87, 88
Горлачук В. В.	32	Малишева Н.	26
Григоренко М.	121	Малишко М.	27
Грицан Ю. І.	8, 24, 97	Манько М.	126
Гудзєвич А. В.	67	Манюк В. В.	24
Даниляк О.	15	Мартинюк В. О.	89
Дєгодюк Е.	68	Михайлов Б.	158
Дєрбак М. Ю.	69	Моїсєєнко С. П.	118
Дойко Н. М.	98	Московцева В.	127, 128
Дорошенко В.	155	Московцева Г.	129
Драбинюк Г. В.	71	Мудрак Г. В.	91
Дребот О. І.	16	Мудрак О. В.	90, 91
		Муха Е.	130
		Насєдкін І. Ю.	92
		Новокрещєнов О. А.	80

Одукалець І. Ю.	70	Юрик П.	165
Олейник С.	132	Яворський А. І.	99
Остапенко М.	133, 136, 138, 139, 140	Bogoslavska A. V.	34
Остапенко М. А.	118	Kumytskyy V. I.	35
Охріменко С. Г.	118, 146	Rumar M. I.	35
Песчанська І. М.	32		
Петранівський В. Л.	94		
Петрушко Л. А.	95		
Петрушко С. О.	95		
Подпрятів О.	159		
Прядко О. І.	93		
Радченко Т. Д.	83		
Ребро П.	135		
Рощина Н. О.	97		
Рутинський М. Й.	94		
Рябець К.	29		
Рябий М. М.	70, 102		
Середа В.	164		
Сиволкін В. М.	100		
Синельщиков Р. Г.	101		
Січко А.	30		
Скорик Я.	31		
Соколов І.	122		
Солонина Е.	137		
Сплодитель А. О.	100		
Стефурак Ю.	104		
Супруненко В.	160		
Сушко К.	141		
Сушко К. І.	146		
Тарасюк В.	141		
Татарінцев С. І.	118, 146		
Терлецький В. К.	105		
Терно А.	142		
Тимчук О. В.	99		
Тристюк Т. В.	106		
Тюх Ю.Ю.	69		
Філіпенко А. Б.	105		
Франкевич В. Є.	102		
Цвелих О. М.	38		
Цимбалюк Є.	161		
Чайка Н. А.	102		
Шак В.	147, 162, 163		
Шахматенко Р.	108		
Шевель А. О.	109		
Шевченко Т.	148		
Шилов Ю.	164		
Штибіна Н.	75		
Шугалева І.	156		
Шульга Є.	33		
Шульга О. О.	110		
Щербина С.	150		

Зміст

Вступ.....	3
1. Правові аспекти заповідної справи в Україні.....	4
2. Заповідні території України.....	7
3. Сакральний вимір острова Хортиця.....	14
4. Заповідник «Кам'яна могила».....	17
Авторський покажчик.....	20